

# SA Jõulumäe Tervisespordikeskus Arengukava aastateks 2025-2030

## SISSEJUHATUS

Jõulumäe Tervisespordikeskus (edaspidi Jõulumäe, keskus) asub Pärnumaal ja pakub juba ligi pool sajandit mitmekülgseid võimalusi kaunis looduskeskkonnas sportida, liikuda ning tervislikult aega veeta. Alates 2008. aastast haldab keskust Eesti Vabariigi poolt asutatud sihtasutus, kelle nimel teostab asutajaõigusi Kultuuriministeerium. Sihtasutuse eesmärk on liikumisharrastus-, vabaaja veetmis-, harrastus-, treening-, võistlus- ja koolituskeskuse arendamine ning haldamine, pakkumaks erinevaid võimalusi sportimiseks, loodusharidusega seotud tegevusteks ja aktiivseks puhkuseks. Oma eesmärkide saavutamiseks pakub sihtasutus mitmekülgseid võimalusi liikumiseks ja sportimiseks, korraldab võistlusi, spordi- ja puhkelaagreid ning matku; samuti tegeletakse konverentside, koolituste ja seminaridega ning osutatakse majutus-, toitlustus- ja kaubandusteenust.

Keskusesse on rajatud pallimängude platsid, ketta golfi rajad, kergejõustikualade väljakud, staadion, kust algavad pikemad ja lühemad suusa-, jooksu-, jalgratta- ja matkarajad, asfalteeritud liikumisrajad jm. Jõulumäe on paljudele tuttav paik, kuhu sõita kas laagrisse, võistlustele, väljasõitudele või lihtsalt hästi aega veetma.

Arengukava aastateks 2025-2030 kirjeldab keskuse lähiaja strateegilisi eesmärke ja tegevusi ning võimalusi nendeni jõudmiseks. Arengukava loomise arutelude fookus on keskusele seatud ootuste korrastamine ja erinevate fookuste hindamine. Arengukava võtab arvesse varem koostatud strateegiadokumente ning on aluseks edaspidistele valikutele ja juhtimisdokumentidele (eelarve, tööplaanid jm).

Arengukava lähtub Kultuuriministeeriumi poolt sõnastatud asutaja ootustest ning nende raames sõnastatud üldistest sihtidest:

- kujundada elanikkonna liikumisaktiivsust soodustav keskkond kogu elukaare ulatuses;
- avardada oma potentsiaali nii liikumisharrastuse kui ka tippspordiga tegelejatele (sh väliskülastajad);
- pakkuda võimalusi hariduslikeks ja koolitustegevusteks looduses vaba aja ja puhkuse veetmiseks.

## MEIE MISSIOON

Jõulumäe Tervisespordikeskuse missiooniks on pakkuda mitmekülgseid võimalusi, et võimalikult suur osa Eesti erinevas vanuses elanikkonnast saaks osa liikumisharrastusest, terviseteadlikust eluviisist ning kaunis looduskeskkonnas toimuvatest spordisündmustest.

## VISIOON AASTAKS 2035

Jõulumäe Tervisespordikeskus annab erinevate algatuste ja välja arendatud keskkonna toel oma panuse, et liikumisharrastus oleks kogu elukaare vältel oluline osa inimeste tervise ja elukvaliteedi hoidmisest.

Eeskätt toetavad visiooni elluviimist Jõulumäe väga head võimalused laste- ja noorte spordi- ja liikumisaagrite, samuti huviala-, kooli- ning pere- ja noortelaagrite korraldamiseks. Olulisel kohal on kaunisse looduskeskkonda hästi sobituvad liikumisrajad ja erinevad aastaringseks kasutamiseks mõeldud spordirajatised koos kaasaegsete majutus- ja toitlustustingimustega. Jõulumäe potentsiaali avamisel on oluline keskuse innovatsiooni ja liikumispöörde<sup>1</sup> toetav roll erinevate liikumisharrastuse ja tervisliku eluviisiga seotud algatuste testi- ja demokeskusena.

## SA JÕULUMÄE TERVISESPORDIKESKUSE ARENGUKAVA SEOSSED OLULISEMATE LIIKUMIS- JA SPORDIVALDKONNA STRATEEGIA DOKUMENTIDEGA

Pikaajalises arengustrateegias "**Eesti 2035**" on ühe olulise sihina toodud esile terviseteadlik inimene<sup>2</sup>, kes hoolitseb teadlikult oma vaimse ja füüsilise tervise eest. Aidates kaasa liikumispöördele ja pakkudes atraktiivset keskkonda liikumiseks ja sportimiseks, toetab Jõulumäe oma igapäevase tööga eesmärki kasvatada nende inimeste hulka, kelle tervena elatud eluaastate näitaja oleks võimalikult kõrge.

Dokumendi "**Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030**" (**Sport 2030**)<sup>3</sup> esimeseks eesmärgiks on "Valdav osa elanikest liigub ja spordib". Tervisespordikeskusena panustab Jõulumäe mitmekülgsest spordipoliitika prioriteetsete arengusuundade täitmisesse ning eesmärkide kattuvus on olemas valdava osaga spordipoliitika olulistest teemadest.

---

<sup>1</sup> Liikumispööre – murrang mõtteviisis ja käitumises, kus teeme liikumise päriselt prioriteediks – viime kehalise aktiivsuse elukaareülese edendamise põhimõtte igasse poliitikasse. Kõikidele inimestele olenemata vanusest, rahalistest võimalustest, erivajadustest, on loodud võimalused tegeleda liikumisega. See tähendab liikumisvõimaluste muutmist nii ligipääsetavaks kui kättesaadavaks (allikas: [www.liigume.ee](http://www.liigume.ee)).

<sup>2</sup> Vt <https://valitsus.ee/strateegia-eesti-2035-arengukavad-ja-planeering/strateegia/aluspohimotted-ja-sihid#inimene>

<sup>3</sup> Vt <https://kul.ee/sport-ja-liikumine/spordikorraldus/sport-2030>

Konkreetsemalt saab seejuures esile tõsta järgmisi seoseid:

| Sport 2030 prioriteedid                                                                                                                                                                                                                                                                        | Seosed Jõulumäe eesmärkide ja tegevustega                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Eestimaalastest liigub praegu iga kolmas inimene, eesmärk on jõuda liikumisaktiivsuses ja osalejate arvus Põhjamaade tasemele, mis tähendab vähemalt kahe kolmandiku elanikkonna hõivamist liikumise ja spordiga. Selleks tuleb kujundada eri vanuserühmade vajadustele sobivad tingimused.    | Jõulumäe pakub kõigile soovijatele avatud ja ligipääsetavaid tingimusi aastaringseks liikumiseks ning sportimiseks. Seejuures on kohapeal olemas võimalused laenutada varustust, kasutada erinevaid tugiteenuseid jmt. Spordialade valik on mitmekesine ning endale sobiva viisi liikumiseks leiavad erinevas vanuses liikujad ja treenijad. |
| Inimesed on teadlikud liikumise ja sportimise mõjust tervisele, sellealased hoiakud, teadmised ja oskused on omandatud haridussüsteemis, neid täiendatakse eneseharimise ning kampaaniate kaudu. Liikumist ja sportimist mõjutavate erialade töötajatele korraldatakse regulaarselt koolitusi. | Inimeste teadlikkuse tõstmisesse panustatakse mh atraktiivsete ja hästi korraldatud võistluste ning sündmuste kaudu, mis innustavad oma tervise eest hoolt kandma. Jõulumäe on hinnatud paik ka erialasteks koolitusteks ning nõustamiseks (sh nt liikumisradadega seotud teemadel).                                                         |
| Planeerimisel ja projekteerimisel käsitletakse liikumispaiku ning -alasid avaliku ruumi lahutamatu osana. Sporditaristu peab olema kõigile kättesaadav.                                                                                                                                        | Jõulumäe võimalused on kõigile kättesaadavad ning loovad olulist väärtust nii Lääne-Eesti ja Pärnumaa ulatuses kui ka Eestis laiemalt (sh nt hinnatud liikumisrajad, liivahall jm).                                                                                                                                                          |
| Riik ja spordiorganisatsioonid panustavad ühiselt liikumist ja sporti korraldavate inimeste väljaõppesse ja regulaarsesse täiendamisse ning seotud elukutsete väärtustamisse.                                                                                                                  | Jõulumäel on võimalik korraldada liikumis- ja spordivaldkonnaga seotud koolitusi ja pakkuda erialast nõustamist või võimalusi ühisteks aruteludeks ja ajurünnakuteks.                                                                                                                                                                        |
| Sport on tõhus kasvatus- ja kaasamisvahend, mille mõjul saab laiendada ühistegevust ja ühiskonna lõimumist. Lastele ja noortele tagatakse sportimiseks eakohased ning turvalised olud.                                                                                                         | Jõulumäe on üks Eesti hinnatumaid laste- ja noortelaagrite toimumispaiku, mille keskkonna ja taristu arendamisel on silmas peetud laagrite kvaliteedi jaoks olulisi asjaolusid.                                                                                                                                                              |
| Spordi korraldamisel ning sporditaristu rajamisel ja ajakohastamisel järgitakse keskkonnasäästlikkuse põhimõtteid. Spordiorganisatsioonides järgitakse hea juhtimistava reegleid.                                                                                                              | Jõulumäe sihiks on olla oma tegevuses kaasaegne ja professionaalne spordiorganisatsioon, mille haldamise ja juhtimisega seotud tegevused panustavad laiemalt valdkonnas eeskuju ja standardite loomisele (sh nt hiljutised ümberkorraldused energiatarbimise korraldamisel jm).                                                              |
| Eestit tuntakse spordisaavutuste poolest. Eesmärk on selle tuntuse hoidmine ning kasvatamine inimeste spordiharrastuse, rahvuslike ja rahvusvaheliste saavutuste, spordivõistluste korraldamise ning rahvusvahelisel tasemel esindatuse kaudu.                                                 | Jõulumäe on mitmete spordialade jaoks atraktiivne ja hinnatud rahvusvaheliste võistluste toimumispaik, mis toob Eestisse lisaks kohalikele osalejatele ja spordifännidele ka osalejaid ning külastajaid välisriikidest.                                                                                                                      |

Jõulumäe toetab oma igapäevase tegevuse ja algatusega mitmete Eesti Olümpiakomitee dokumendis **“Eesti spordijuhtimise strateegiline kokkulepe 2025-2030”**<sup>4</sup> kirjeldatud eesmärkide täitmist, sh panustamine järgmiste ülevaates nimetatud tegevuste raames:

- spordi- ja liikumisharrastuse laiendamine kogu rahva seas;
- piirkondlike liikumisvõimaluste kättesaadavuse suurendamine;
- looduses ja õues viibimise edendamine igapäevase eluviisi osana;
- sihtrühmapõhiste liikumisalgatuste elluviimine;
- teadlikkuse tõstmine liikumise kasulikkusest kogu elukaare vältel.

---

<sup>4</sup> Vt <https://www.eok.ee/organisatsioon/eok-dokumendid-ja-korrad/eok-eesti-spordijuhtimise-strateegiline-kokkulepe-2025-2030>

## STRATEEGILISED EESMÄRGID

1. Jõulumäe on liikumist populariseeriv ja liikumispööret toetav eluviisikeskus, kus erinevatele sihtrühmadele on loodud võimalus sportida ja liikuda, tervislikult vaba aega veeta ning saada uusi teadmisi tervist ja liikumist väärtustava eluviisi kohta.
2. Jõulumäe on üks Eesti eelistatuid lastele ja noortele<sup>5</sup> suunatud spordilaagrite toimumispaiku.
3. Jõulumäe on kvaliteetsel tasemel sündmus- ja võistluskeskus koos kaasaegse taristu ja muude kodumaisteks ja rahvusvahelisteks võistlusteks vajalike tingimustega.

### Olulised tegevused eesmärkide elluviimiseks

**Eesmärk 1:** Jõulumäe on liikumist populariseeriv ja liikumispööret toetav eluviisikeskus, kus erinevatele sihtrühmadele on loodud võimalus sportida ja liikuda, tervislikult vaba aega veeta ning saada uusi teadmisi tervist ja liikumist väärtustava eluviisi kohta.

| Tegevussuund                                                                                                                                                                                                   | Soovitud tulemus                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.1 SA Jõulumäe Tervisespordikeskuse äriplaani uuendamine ja liikumispööret toetava kontseptsiooni väljatöötamine (sh roll ning tegevused elukestva liikumisharjumuse kujundamisel, õuesõppe edendamisel jmt). | Valminud on uuendatud äriplaan ja tegevuskava, mille alusel viib Jõulumäe ellu keskuse strateegilisi sihte ning mis loob lisaväärtust ka teiste maakondlike tervisespordikeskuste tegevustele.                                        |
| 1.2 Jõulumäe investeeringuteks täiendavate rahastamisvõimaluste kaardistamine ja seotud taotluste koostamine.                                                                                                  | Keskuse kaasajastamist toetavad riigieelarve kõrval erinevad rahastud ja fondid. Valminud on investeeringuteks vajalikud eskiislahendused, tasuvusanalüüsid jm rahastamisotsusteks vajalik dokumentatsioon.                           |
| 1.3 Sihtrühmapõhiste pakettide väljatöötamine.                                                                                                                                                                 | Kirjeldatud on keskuse prioriteetsed sihtrühmad ning valminud on neile suunatud paketid koos teenuste kirjelduse ja turunduslahendusega (sh konverentsidele, seminaridele, Pärnu suursündmustega seotud külastajatele, koolidele jt). |
| 1.4 Õuesõppe, liikumise ja tervisega seotud haridusprogrammide, koolituste ja seminaride elluviimine igas vanuses külastajatele.                                                                               | Jõulumäe pakub nii oma programmis kui ka partneritega koostöös spordi- ja terviseharidusega seotud haridustegevusi, mis on disainitud külastajatele kogu                                                                              |

<sup>5</sup> Eeskätt peetakse arengukava kontekstis laste ja noorte all silmas vanuserühmi kuni U18.

|                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                      | elukaare ulatuses.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 1.5 Tehnoloogiliste võimaluste arendamine.                                                                           | Keskuse kasutamise- ja külastuskogemust toetavad ja parendavad erinevad kaasaegsed lahendused, sh digitaalsed läbipääsusüsteemid, iseteeninduslahendused, digitaalsed majajuhid ja viidad jmt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 1.6 Liikumise ja tervisega seotud suursündmuste korraldamine.                                                        | Jõulumäel toimub ühe aasta jooksul kindel arv suuremaid (ca 800+ osalejat) sündmusi, mis tähtsustavad liikumisharrastust, sellega seotud eluviisi ja tervisekäitumist                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 1.7 Koostöö kohalike ja üle-eestilise mõjuga liikumisharrastust edendavate organisatsioonide jt koostööpartneritega. | Keskusel on võimekus hoida koostöösuhteid erineva profiili ja huvidega partneritega, sh nt SA Liikumisharrastuse kompetentsikeskus, SA Eesti Terviserajad, TÜ Liikumislabor, TÜ Pärnu Kolledž, Pärnumaa Spordiliit, Eesti Suusaliit, Eesti Tennise Liit, Eesti Jalgratturite Liit, Eesti Kergetõustikuliit, Eesti Jalgpalliliit, Eesti Rannajalgpalli Liit, Eesti Discgolfi Liit, Kaitseliit, Pernova Hariduskeskus, Pärnu Kahe Silla Klubi, Pro Jalgratturite Klubi, ProFlight MTÜ, Eesti Politsei Spordiklubi jt. |
| 1.8 Keskkonna jalajälje vähendamine.                                                                                 | Jõulumäe tegevus (sh sündmus - ja võistluskorraldus) on keskkonnateadlik ja seda toetavad erinevad tänapäevased lahendused.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 1.9 Jõulumäe tööandja brändi tugevdamine.                                                                            | Jõulumäe väärtustab tiimis töötavaid professionaale, kelle pühendumist toetavad kvalifikatsioonile vastav töötasu, koolitus- ja arendusvõimalused jm kaasaegse organisatsiooni kvaliteetid. Selle tulemusena on Jõulumäe hinnatud ja tugeva brändiga tööandja.                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 1.10 Organisatsiooni võimekuse hoidmine ja tõstmine.                                                                 | Jõulumäe tööprotsessid on pideva arendustöö osa, seejuures on eesmärgiks nende automatiseerimine jt nutikate lahenduste kasutuselevõtt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

**Eesmärk 2:** Jõulumäe on üks Eesti eelistatuimaid lastele ja noortele suunatud spordilaagrite toimumispaiku.

| Tegevussuund                                                                                                            | Soovitud tulemus                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.1 Laagritega seotud võimaluste täiendamine ja arendamine, sh vaba aja tegevused ja siseruumides pakutavad võimalused. | Rajatud on ronimissein ja orienteerumise püsirada. Lisaks on läbi töötatud ja kasutusel seiklusrada, mitmed temaatilised matkarajad koos loodushariduse programmiga. Investeeringute programmi käivitumise korral toetab aastaringseid tegevusi multifunktsionaalne spordimaja.             |
| 2.2 Koostöö arendamine Pärnumaa spordi-, kultuuri- ja elamusvaldkonnaga.                                                | Laagriprogrammide võimalusi on täiendatud koostöös Pärnumaal tegutsevate partneritega, kellel on võimekus pakkuda erinevaid sisutegevusi jm.                                                                                                                                                |
| 2.3 Koostöö edendamine riigikaitse valdkonnaga.                                                                         | Jõulumäel toimuvad riigikaitsega seotud laagrid ja kogunemised ning keskus on võimeline hoidma selleks vajalikku spetsiifilist valmidust ja kvaliteeti (sh taastuslaagrid, riigikaitseline ennetustegevuste õpe, orienteerumine, üldfüüsiline võimekus jm).                                 |
| 2.4 Jõusaali ja spordiinventari kaasajastamine                                                                          | Keskuses on kaasaegne ja hästi varustatud jõusaal. Laenutada saab heas korras suuski ja rattaid, tegevusteks on olemas pallid ja reketid.                                                                                                                                                   |
| 2.5 Olmetingimuste parandamine                                                                                          | Laagrites osalejate jaoks on paranenud üldine kasutamismugavus, sh pesemistingimused, olemas on ühisruum(id) koosviibimiseks, paremal tasemel on toitlustus ja köök (sh suurenenud on tervisliku toitumise menüüd), samuti pesupesemine ja kuivatuskapid, ligipääsetavusega seotud tegurid. |

**Eesmärk 3:** Jõulumäe on kvaliteetsel tasemel sündmus- ja võistluskeskus koos kaasaegse taristu ja muude kodumaisteks ja rahvusvahelisteks võistlusteks vajalike tingimustega.

| Tegevussuund                                                                       | Soovitud tulemus                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| 3.1 Eesti sündmus- ja võistluskorraldajate nõustamine, eeskätt regionaalse tasandi | Jõulumäe pakub kompetentsikeskusena nõustamist ja tuge erinevatele |



|                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| korraldajad ja tervisespordikeskused (sh liikumisrajad, sündmuste formaadid, liikumispäevad jmt).       | (tervise)spordi sündmus- ja võistluskorraldajatele.                                                                                                                                                                                                                                        |
| 3.2 Prioriteetsete alade kontseptsiooni koostamine.                                                     | Kirjeldatud on tegevused järgmiste spordialadega seotud võistluste kavandamisel ja sündmuste kvaliteedi tagamisel: suusatamine, discgolf, krossijooks, jalgratas (MTB, MNT), maastikuvibu, rannajalgpall, rannatennis, rannavõrkpall, jõustruktuurid (MTB, krossijooks), korvpall, tennis. |
| 3.3 Võistlustega seotud tingimuste parandamine                                                          | Publikualad vastavad kaasaegsetele tingimustele (sh tualetid jm).                                                                                                                                                                                                                          |
| 3.4 Võistlusalade programmi laiendamine                                                                 | Pikemas vaates on Jõulumäel potentsiaal laiendada võistluskorraldust aladele: tsüklokross, laskmine, vehklemine (spordimaja), võimlemine (spordimaja).                                                                                                                                     |
| 3.5 Võistluste kavandamisega seotud suhtluse ja koostöö planeerimine alaliitude jt koostööpartneritega. | Jõulumäe on alaliitude jt korraldajate jaoks hinnatud võistluskorralduse partner (sh rahvusvaheliste võistluste ja sündmuste elluviimisel).                                                                                                                                                |